ПРИВІТ СВІТОВОМУ КОНҐРЕСОВІ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 212. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЛИСТОПАДА 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 17, 1967 No. 212. VOL. LXXIV

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ ПОЧИНАЄ СВОЇ ПЛЕНАРНІ СЕСІЇ. Д-Р ВІЛЛІЯМ Г. КРУК ПЕРЕДАСТЬ КОНҐРЕСОВІ ПОСЛАННЯ ВІД ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА; УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ, ЖІНОЦТВО І ЖУРНАЛІСТИ ВІДБУЛИ СВОЇ СВІТОВІ СЕСІЇ; ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ В МЕДІСОН СКВЕР ГАРДЕНІ В СУБОТУ ВИКЛИКАЛА НАЙШИРШЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ; В „НЮ ЙОРК ТАЙМС" НАДРУКОВАНО ЦІЛОСТОРІНКОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТА ПРО СКВУ

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС ВІДБУВ НАРАДИ, СХВАЛИВ ЗАКЛИК

Ню Йорк. — В середу, 15 листопада, тут у приміщеннях готелю Н.И. Ґілтон, в якому відбувається Світовий Конґрес Вільних Українців, відбув свої одноденні наради Головний Уряд Українського Народного Союзу. В нарадах, що їх скликано з нагоди СКВУ для вирішення деяких фінансових і організаційних справ, взяли участь: головний предсідник Йосип Лисогір, який відкрив і проводив нарадами, заступник гол. предс. інж. Степан Куропась, заступниця гол. предс. Марія Душник, заст. гол. предс. і директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич, заступник гол. предсідника і керівник Рекордового Відділу Володимир Сохан, гол. секретар керівник Організаційного Відділу д-р Ярослав Падох, гол. касир Іван Кокольський, головні контролери д-р Володимир Ґалан, Петро Пуцило, мґр. Іван Геврик, інж. Іван Ващук та Іван В. Іванчук і головні радні: Тарас Шпікула, Степан Гавриш, Василь Дідюк, Анна Дубас, Володимир Запаранюк, Дмитро Попадинець, адв. Анна Чопик, Марія Демидчук, Галина Олек, Іван Одежинський і д-р Михайло Данилюк. На початку нарад головні екзекутивні урядовці і редактор здали короткі звідомлення, після яких відбулися дебати та винесено ряд рішень в організаційних і фінансових справах. На закінчення нарад Головний Уряд схвалив такий заклик:

Звернення Головного Уряду Українського Народного Союзу до Відділів та загалу членів

СОЮЗОВЦІ!

Ми, члени Головного Уряду Українського Народного Союзу, зібрані на спеціяльних нарадах у місті Ню Йорку, скликаних з нагоди першого Світового Конґресу Вільних Українців, схвалили звернутися до Вас з цим святочним закликом.

Сповнилося п'ятдесят років від часу Великої Української Революції, яка наново ввела Україну у коло вільних націй світу. Хоч відновлена у вогні революції Українська Держава впала під напором збірного насилля її ворогів, зокрема імперіялістичної Москви, відроджений український народ вже не завернув з державницького шляху і йде та йтиме ним аж, доки не відбудує своєї незалежної, суверенної держави й не закріпить її назавжди.

П'ятдесятиріччя того державницького походу українці на волі відмічують у найбільш святочний та соборний спосіб: першим своїм Світовим Конґресом. На ньому вони ствердять перед цілим світом свою вірність Ідеалам Великих Визвольних Змагань та беззастережну відданість ділу визволення України й віднови вільної, незалежної й соборної Української Держави. На цьому Конґресі вони піднесуть свій голос не тільки в імені українців поза межами України, але також свідчитимуть про непередавнене право всього українського народу на свою державність та його рішучу поставову жити й змагатися за неї.

Від своїх ранніх початків Український Народний Союз, найстаріша не тільки в Америці, але й в світі, українська установа, присвятив свою працю та засоби для державного виховання американських й канадійських українців та збереження при українській національній свідомості й державницькій ідеї їх дітей та внуків. Ідею української державности й соборности потверджували всі дотеперішні конвенції УНСоюзу, закликаючи загал своїх членів до праці та жертвенности для визволення України.

З уваги на це, Український Народний Союз не тільки з ентузіязмом вітає перший Світовий Конґрес Вільних Українців, але й всіми своїми засобами не жаліючи ні праці, ні коштів, від самого народження думки про скликання Конґресу, змагає до його повного успіху. Для тієї мети ми зверталися раніше із закликом до Вас піддержати на місцях всі заходи для відбуття Конґресу та його успішного переведення. Для того й тепер закликаємо Вас включитися в усі праці Конґресу та допомогти йому осягнути його історичну мету.

Ми віримо, що Конґрес здійснить надії, які зв'язує з ним вся українська спільнота у вільнім світі, що він об'єднає її, як ніколи досі, в одну нерозривну цілість й заставить її ще певніше боротися за здобуття волі й державности українського народу.

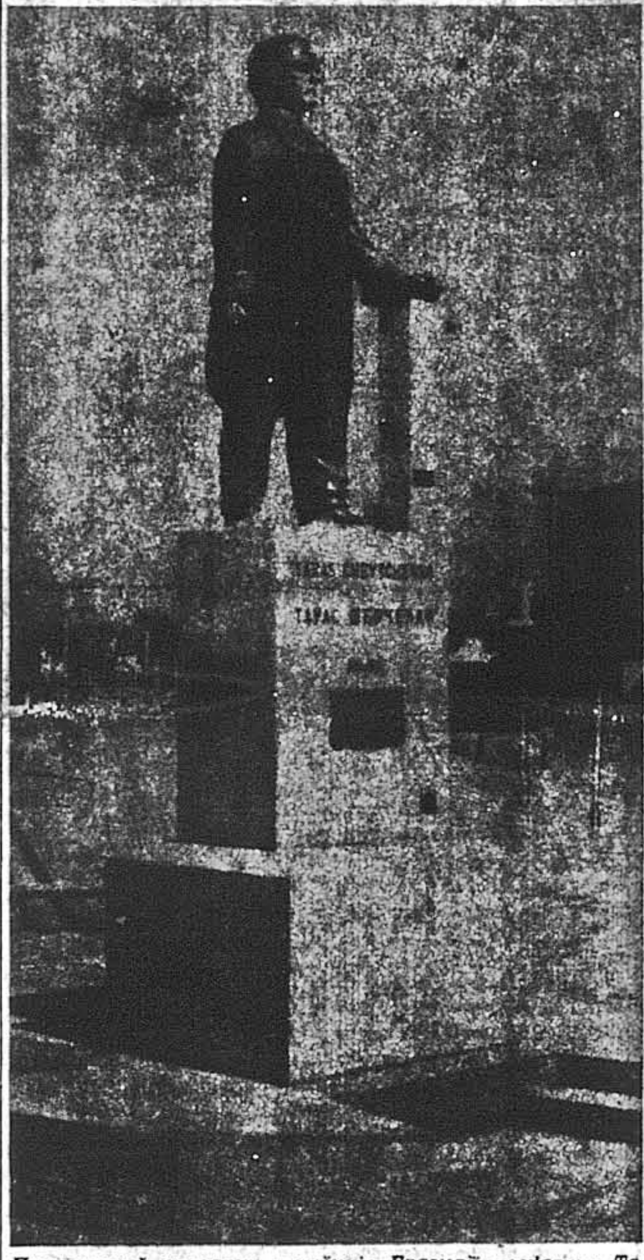
Вже недовго, бо з Новим Роком Український Народний Союз ввійде у великі роки 75-річчя свого офіційного органу „Свобода", а там й самого УНСоюзу. 75-річчя найстаршої української установи у вільному світі, повинно заставити нашу заморську громаду до нової, збільшеної активности та до її ще більшого об'єднання. Це зокрема зобов'язує членів Українського Народного Союзу, які вже три четверті сторіччя стоять в аванґарді національних змагань української заморської громади.

З вірою в невмирущість нашої нації та необмежену відданість заморських українців її змаганням до волі й державности зустрічаймо наші великі національні ювілеї, щоби вони скріпили нас й наблизили до здійснення нашої національної мети.

Ню Йорк, 15 листопада 1967

Головний Уряд Українського Народного Союзу

ПАМ'ЯТНИК ГЕНІЄВІ УКРАЇНИ У БРАЗИЛІЇ

Поставлений заходами українців Бразилії пам'ятник Тарасові Шевченкові на Площі Україна в Куритибі. Відкриття пам'ятника відбулося в неділю 29 жовтня 1967 року.

СКУВН ЗАКІНЧИВСЯ ПРИЙНЯТТЯМ РЕЗОЛЮЦІЙ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В УССР

Ню Йорк. — Дводенний Світовий Конгрес Української Вільної Науки закінчився в середу 15 листопада ц. р., відбувши працю у дальших 5-ох Комісіях та перевівши другу пленарну сесію.

Комісії

У Правничій і економічній Комісії головував проф. д-р Ю. Фединський, у президії були проф. д-р М. Чировський і проф. д-р Я. Падох. Доповіді виголосили: Проф. д-р Я. Падох „Вибрані питання з історії процесу Гетьманщини 17-го й 18-го ст." д-р В. Шандор „Правне і стратегічне значення Карпатської України для української держави", проф. д-р Ю. Федиський „Хто є власником території УССР?", проф. д-р С. Галамай „Актуальні політично-економічні проблеми у відносинах між Америкою і східньоевропейськими країнами", інж. П. Дубрівний „Аґрикультурне й економічне відродження західньо-українських земель між двома світовими війнами", проф. д-р Г. Петриченко „Значення нафти в сучас-

(Закінчення на сто. 4-ій)

ЗУСТРІЧІ З ДЕЛЕҐАТАМИ ОУВФ

В рамах Світового Конґресу Вільних Українців Организації Українського Визвольного Фронту влаштували в неділю 12 листопада в великій залі Народного Дому в Ню Йорку віче, на якому голова ЦК АБН Ярослав Стецько виголосив доповідь на тему „Місце України в світі", голова Антибольшевицької Ліґи в Австралії мґр. М. Шеґедин виступив з інормаційною доповіддю на тему „Наша визвольна акція на Далекому Сході", а мґр П. Цимбалістий — з доповіддю на тему „Українське організоване життя у Великій Британії". До почесної президії цього віча обрано було голову КУК о. д-ра В. Кушніра, голову Проводу ЗЧ ОУН проф. С. Ленкавського, голову ЦК АБН Я. Стецька, мґра М. Шеґедина і мґра П. Цимбалістого — делеґатів на СКВУ. Присутніх було понад 700 осіб.

В середу 15 листопада Організації Українського Визвольного Фронту влаштували в залі ОУВФ в Ню Йорку при 315 Схід 10-та вулиця зустріч з своїми делеґатами. Цю „першу світову конференцію Організацій

(Закінчення на сто. 4-ій)

ПРОГРАМА СКВУ У П'ЯТНИЦЮ І В СУБОТУ

П'ЯТНИЦЯ, 17-ГО ЛИСТОПАДА:

Година. 10-та ранку:

I. Відкриття Другої Пленарної Сесії СКВУ.
II. Привітання для СКВУ Гості не-українці.
III. Доповіді:
1. „Українці в країнах свого поселення" — ред. Іван Сирник, делеґат Комітету Українців Канади
2. „Концепція нашої політики в житті наших країн" — проф. д-р Лев Добрянський, делеґат Українського Конґресового Комітету Америки

Перерва до год. 2.30 по полудні.

3. „Соціяльно-політичний стан в Україні та способи нашої допомоги визвольній боротьбі українського народу" — д-р Григорій Васькович, делеґат Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних Установ в Европі
3.(а) „Духовий стан на Україні і еміґрації" — проф. д-р Юрій Бойко, делеґат Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних Установ в Европі.

IV. Декларації речників крайових делеґацій
V. Схвалення програмових матеріялів
VI. Закриття Другої Пленарної Сесії СКВУ

СУБОТА, 18-ГО ЛИСТОПАДА:

Год. 10.30 перед пол. до 2.30 по пол.:

ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ В МЕДІСОН СКВЕР ҐАРДЕНІ ПРИ 307 ВЕСТ 49 ВУЛ.

Год. 4.30 по пол. (в готелі „Ню Йорк Ґілтон")

1. Відкриття Третьої Пленарної Сесії СКВУ
2. Заяви речників Світових З'їздів і Конференцій окремих ділянок українського збірного життя у вільних країнах.
3. Закриття Сесії.

Год. 7.ма веч.:

Фестиваль із показом історичної ноші та „мистецьке попурі" в готелі „Ню Йорк Ґілтон"

СВІТОВА КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ ВІДБУЛАСЬ З УЧАСТЮ ЧИСЛЕННИХ ЖУРНАЛІСТІВ З-ПОЗА ЗДА

Ню Йорк. — В середу 15 листопада ц. р. відбулась в Українському Інституті Америки Світова конференція українських журналістів в рямках СКВУ. Конференцію відкрив голова Федерації Спілок Українських Журналістів Америки й Канади ред. Мстислав Дольницький, вказавши на тісний зв'язок цієї конференції з Світовим Конґресом Вільних Українців, який почнеться теж завдяки кампанії нашої преси. Молитву перевів о. д-р І. Назарко. Головував ред. І. Кедрин, секретарював д-р Р. Криштальський. У Президії сиділи також голова СУЖ-Канади ред. В. Софронів-Левицький і почесний голова СУЖА, ред. Роман Купчинський. Між приявними гістьми були президент УНР в екзилі Микола А. Лівицький, за професією журналіст, і голова Виконавчого Комітету УНРади д-р Атанас Фіґоль. Виголошено 5 доповідей, а саме: М. Сосновський (Канада) „Український журналіст у вільному світі", З. Пеленський (Европа, Німеччина) „Перспективи української преси в Европі", Р. Рахманний (Канада) „Преса в УССР і 50-тиріччя Української Національної Революції", І. Пеленська (ЗДА) „Роля жіночої преси в укра-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СТУДІЙНІ КОНФЕРЕНЦІЇ ОДВУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Використовуючи унікальну нагоду приїзду українців з різних країн на перший СКВУ, з ініціятиви Центральної Управи Організації Державного Відродження України, ОДВУ, відбулась у середу 15 листопада, в залі православного катедрального храму св. Володимира на 82-ій вулиці, Студійна Конференція з участю до 120 осіб членів і гостей з 10 країн світу. Студійною конференцією, присвяченою вивченню сучасної суспільно-політичної дійсности в УССР, керувала президія, до якої входили: О. Пундик, як голова, члени — д-р М. Суховерський, д-р М. Антонович, д-р Б. Боцюрків з Канади, інж. Д. Андрієвський, і секретарі — Л. Куделя та з Канади В. Піньковський. На конференції були присутні: голова Проводу ПУН ред. Олег Штуль з Европи, голова ЦУ ОДВУ проф. Б. Гнатюк, почесний голова ОДВУ проф. Ол. Неприцький-Грановський. Після вибору президії, що засіла на сцені, удекорованій великим золотим написом у вінку „50" з гербом-тризубом вгорі, і прапорами,

(Закінчення на ст. 3-ій)

ПОЧИНАЮТЬСЯ ПЛЕНАРНІ СЕСІЇ СКВУ

Ню Йорк. У четвер, 16-го листопада, як це число „Свободи" вже було на пресі, мала початися перша пленарна сесія історичного Світового Конґресу Вільних Українців. Початок сесії був призначений на 2-гу годину по полудні і вона мала початися врочистим внесенням українського прапору та прапорів усіх тих країн, українські поселенці з яких мають своїх репрезентантів на цьому Конґресі. Початково пляновано, щоб були відіграні також і національні гимни тих усіх країн, але з уваги на час цю церемонію обмежено тільки до українського гимну та гимну країни, в якій Конґрес відбувається - ЗДА. Відкриття СКВУ президентом Пан-Американської Української Конференції, господаря Конґресу, привітання, проголошення узгідненої наперед Президії та конґресових комісій й інші формальності виповнять цю першу пленарну сесію СКВУ.

СКВУ очікує послання від президента Л. Б. Джансона

На два дні перед відкриттям пленарних сесій СКВУ повідомлено з Вашинґтону, що президент ЗДА Линдон Б. Джансон перешле цьому першому Світовому Конґресові Вільних Українців своє особисте послання, що його передасть Конґресові крайовий директор „ВІСТА" д-р Вілліям Г. Крук під час Великої Маніфестації за Волю України в Медісон Сквер Ґардені в суботу, 18-го листопада. Українським парляментаристом з Канади, що промовлятиме на цій Маніфестації, буде колишній міністер праці Канади і тепер посол та виконуючий обов'язки лідера опозиції Михайло Стар.

Цілосторінкове повідомлення в „Н. И. Таймсі"

„Ню Йорк Таймс" з 16 листопада, отже з датою дня, в якому почалися пленарні сесії СКВУ, надрукував цілосторінкове повідомлення Пан-Американської Української Конференції про 50-річчя Великої Української Національної Революції, протиставляючи цю річницю 50-річчю народовбивчої большевицької контрреволюції і повідомляючи про перший Світовий Конґрес Вільних Українців, його причини і цілі. Велике зацікавлення СКВУ виявили міжнародні пресові аґенції, зокрема „Юнайтед Пресс Інтернешенел" та „Асосієйтед Прес", інформуючись про програму СКВУ, резолюції тощо.

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО ВІДБУЛО УСПІШНО БАГАТОЛЮДНУ СВІТОВУ СЕСІЮ

Ню Йорк. — Великі залі готелю Статлер Ґілтон в Ню Йорку були виповнені в середу 15-го листопада ц.р. сотками учасниць Світової Сесії Українського Жіноцтва. Участь в Сесії брали делеґатки українських жіночих організацій з усіх країн світу із своїми прапорами, як також десятки гостей із ЗДА й Канади. Урочисте відкриття Сесії відбулося ранком о год. 9-ій і його довершили — коротким словом Олена Залізняк, голова СФУЖО і представленням делеґаток Олена Лотоцька, місто-голова СФУЖО.

Передполудневі наради Сесії відбувалися за Секціями. В рамцях Організаційної Секції, що працювала під проводом д-р Наталії Пазуняк, з доповідями про організаційні проблеми виступали: Іванна Рожанковська, ЗДА, Анастазія Остап'юк, Вел. Британія, Стефанія Савчук, Канада, д-р Лідія Макаруха - Іваницька, Арґентина, Лідія Гасаська-Денес, Австралія. Про участь молоді в жіночих організаціях говорили Ґена Савка і Анна Прийма. В Секції „Українська жінка в поневоленій Україні" модератором була д-р Любов Дражевська. З доповідями про становище української жінки в УССР виступали проф. Олена Кононенко - Трофименко, мґр Валентина Воропай, доцент О. Сулима - Войко і Марія Біляк. Виховну Комісію очолювала мґр. Ірина Пеленська і проводили нарадами О. Грабовенська й Л. Вертипорох. З доповідями про виховні проблеми виступали: Іванна Гілевич, Рената Шаран, Ірина Тарнавська, Олена Климишин, Лада Прокоп, Леся Храплива. В куль-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВІТОВИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ РІШИВ СТВОРИТИ СВІТОВИЙ КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

Ню Йорк. — У середу відбулась тут з ініціятиви Головної Управи Обєднання б. вояків українців в Америці Світова конференція українських комбатантів, яку приявні рішили назвати Світовим З'їздом українських ветеранів. Прибули члени різних комбатантських організацій із ЗДА, Канади, Німеччини, Австрії, Бразилії й Венесуелі. Їх репрезентанти засіли в Почесній Президії, до якої ввійшли: ген. А. Валійський і ген. П. Самутин (ОбВУА), П. Постолюк (Братство УСС), д-р М. Малецький (Братство І УД УНА, Канада), Е. Саґаш (Українсько - Американські Ветерани, ЗДА), інж. Темник Українська Стрілецька Громада, Канада), М. Грицковян (Товариство кол. вояків УПА ім. ген. Т. Чупринки, ЗДА), Ю. Лопатинський (Об'єднання кол. вояків УПА, ЗДА), д-р Ф. Мелешко (Вільне Козацтво, ЗДА), інж. Янишевський (Союз Українських Ветеранів, Канада), Р. Дебринський (Союз Українських Ветеранів в Німеччині і Союз Українських Воєнних Інвалідів), В. Костюк і Ю. Шепарович (УПА й УСС, Союз Українських Ветеранів в Арґенти-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Обман співіснування

В публічних виступах найбільш відповідальних державних мужів ЗДА раз-у-раз підкреслюється „співіснування" Америки й СССР та „будування мостів" до комуністичних країн Середньої і Східньої Европи, як один із головних принципів актуальної американської закордонної політики, яка неначе закінчила епоху холодної війни. На доказ „співіснування" наводиться завжди ще договір між ЗДА й СССР про обмеження ядрових експериментів, договір про виключення космічного простору з „магазинування" ядрової зброї і встановлювання в ньому військових баз, договір про встановлення консулятів в ЗДА і СССР, переговори про договір проти поширення ядрової зброї. Всі ці документи або не мають ніякого практичного значення, або корисні найбільше для СССР. Зате американські керівні чинники вперто промовчують різні акти совєтського уряду та різні події в СССР, які яскраво свідчать про те, що Москва не тільки не припинила холодної війни проти ЗДА, але й послідовно готовиться до нової великої війни, дармащо цьому заперечує і горлає про мир.

Протиамериканська політика Совєтського Союзу проводиться у військовій, як і в пропаґандивній та дипломатичній ділянках. Довкола Москви й інших великих міст СССР встановлюються перстені википень протиракетних ракет. Якщо цей надзвичайно коштовний і практично сумнівної вартости експеримент можна ще виправдувати, як дефензивний, то ведені большевиками експерименти, якими приготовляється можливість скидання на Землю атомових ракет з космічного простору, як і будування перших великих літаконосців — це вже зброя офензивна. До східньої частини Середземного моря пересунено ескадру совєтських воєнних кораблів з атомовими підводними човнами включно і таким чином зліквідовано монопольне панування на тих водах американської Шостої фльоти. В Альжирі і Єгипті Совєти намагаються встановити свої перші військові бази над Середземним морем, перекуплюючи ті держави величезними доставами зброї. До Єгипту вислано 1.000 совєтських підстаршин, старшин і військових фахівців, разом із генералами, щоб зреорганізувати й змодернізувати єгипетську армію, вишколити єгипетських вояків для користування доставленою їм Москвою новітньою зброєю та, подекуди, щоб мати під своєю безпосередньою контролею деякі типи тієї зброї. Так, наприклад, західня преса рішуче ствердила, що не єгипетські, а совєтські військовики затопили ізраїльський нищильник „Елят" корабельними ракетами з віддалі 12-ох миль, при чому американські військові кола визнали, що Америка такого типу воєнних кораблів не має.

Поведінка представників СССР на терені Об'єднаних Націй виразно вказує, що Совєти не хочуть ані миру і спокою у світі, ані не хочуть співпрацювати із ЗДА в розв'язуванні будь - котрої міжнародної проблеми по лінії замирення. Совєти таврують ЗДА, як „кривавого агресора", „імперіяліста", „вбивника невинних чоловіків, жінок і дітей" у В'єтнамі, продовжуючи масову допомогу Північному В'єтнамові — зброєю, одягами, амуніцією, харчами, промисловими виробами. В справі ізраїльсько - арабського конфлікту Москва підтримує становище арабських екстремістів, що їх речником є Сирія, — всупереч газетним, мабуть, большевиками інспірованим — вісткам, начеб то совєтський уряд впливає на єгипетського президента Нассера в „поміркованому дусі". Всі спроби американської і британської дипломатії злагіднити становище СССР в таких справах, як проблема Німеччини, договір проти поширення ядрової зброї, припинення або обмеження системи протиракетної оборони чи справа ізраїльсько - арабської ворожнечі — зустрічали й зустрічають упертий і непоступливий спротив, який аж надто виразно пригадує часи холодної війни. У дусі холодної війни були останні виступи Миколи Федоренка та Василія Кузнєцова в Об'єднаних Націях.

Труднощі, що їх мають ЗДА у В'єтнамі і в зв'язку з В'єтнамською війною у власному громадянстві, ліквідацію решти британських заморських баз, особливо на Середньому і Далекому Сході, фанатизм арабів, сполучений з амбіціями Нассера, вузький еґоїзм африканських країн, що не визнаються в міжнародній проблематиці, — все це Москва використовує для посилення свого експансивно - імперіялістичного походу. Тепер цей похід виразно націлений на закріплення Москвою своїх впливів на Середньому Сході й у Південній Азії. З історії відомо що імперіялістично-аґресивні держави не мають вичуття міри і неминуче перетягають струну, породжуючи гостру реакцію. Так постають усі великі війни. Нинішня постава Москви вказує на хиткість і короткотривалість періоду „співіснування" яке напевне провалиться, коли большевицькі „вожді" продовжуватимуть теперішній курс своєї експансії, непоступливости і провокування Америки.

Панас Феденко

БОЛЬШЕВИЗМ І „НАЦІОНАЛЬНА" ДЕМАГОГІЯ

Уряд СССР з великою помпою відсвяткував 50 роковини диктатури комуністичної партії. Поряд з іншими „досягненнями" цього режиму, промовці в Кремлі згадували „свободу й рівноправність народів", котру нібито здійснила „Жовтнева революція".

У „Деклярації прав народів Росії", підписаній Леніним і Сталіним 2 листопада 1917 року, сказано, що визволення народів Росії „мусить бути здійснене рішучо й безповоротно". Автори цієї Декляраціі обіцяли неросійським народам „рівність і суверенність, право на вільне самовизначення аж до відокремлення і створення самостійної держави".

Народам різних рас і релігій, що були силою прилучені до Російської імперії, уряд Леніна обіцяв охорону їх релігій і звичаїв:

„Мусульмани Росії, татари Надволжя й Криму, киргизи й сарти Сибіру й Туркестану, турки й татари Закавказзя, чеченці й верховинці Кавказу, всі ті, що їх мечеті й доми молитви руйнувалися, віра й звичаї були потоптувані царями й гнобителями Росії! Віднині ваші вірування й звичаї, ваші національні і культурні установи оголошено вільними й недоторкальними. Будуйте ваше національне життя вільно й без перешкод... Знайте, що ваші права, як і права всіх народів Росії, є під охороною революції та її органів, Рад Робітничих, Солдатських і Селянських Депутатів".

Автори цієї Декляраціі закликали неросійські народи: „Піддержуйте цю большевицьку (революцію) та її повновладний уряд"!

Недосвідчені маси народів Росії легко було впіймати в сітку большевицької демагогії. Вони не знали Ленінової теорії національного питання. Адже Ленін твердив, що він почав „соціялістичну революцію" а, на його погляд, соціялізм можна збудувати тільки у „великій державі". Обіцяючи неросійським народам „суверенність", Ленін ішов свідомо на обман наївних людей.

Та сама демагогія міститься у препрославленому в комуністичній пропаґанді „Декреті про мир", що був опублікований урядом Леніна 28 жовтня 1917 року. Ленін проголошував скасуван н я таємної дипломатії і скасування всіх тих договорів попередніх урядів Росії, які служили „вигодам і привілеям російських поміщиків та капіталістів і охороні й поширенню анексій великоросіян"...

Большевицькі вожді особливу увагу звернули в той час на Україну. Адже 7 листопада старого стилю Українська Центральна Рада в Києві III Універсалом проголосила Україну Українською Народною Республікою. Голова Центральної Ради Михайло Грушевський сказав тоді, що Україна фактично стала незалежною державою. Самовизначення України було „кісткою в горлі" большевицького уряду. Щоб покорити Україну своїй диктатурі, уряд Леніна вжив хитрощів, що межують з віртуозністю.

В той час у російській столиці були полки українців, виділені з російської армії. Коли б цим воякам уряд Леніна, заявив, що він забороняє самовизначення українського народу, то це викликало б великий спротив серед українського, хоч і мало свідомого, вояцтва. Тому уряд Леніна заявляв про свою прихильність до українського народу, його свободи і незалежности, але кликав цих вояків до боротьби проти уряду Української Народної Республіки, яку большевицька пропаґанда оголосила „буржуазною".

Комуністичний уряд послав свою „червону ґвардію" на завоювання України, але одночасно видавав постанови і декрети, в яких висловлювалося „братерські почування" до українського народу. Тут наводиться документ з перших днів діяльности большевицького уряду в Росії. Це — постанова „Про передачу трофеїв українському народові", що була опублікована в ч. 22 „Ґазети Тимчасового Робітничого й Селянського Уряду" 1 грудня 1917 р. В цьому документі читаємо:

„Три тижні тому Рада Народних Комісарів постановила передати воєнні трофеї, взяті росіянами у українців, головно за влади Катерини, українському народові. Центральний Виконавчий Комітет Рад, на пропозицію народного комісара освіти, прийняв таку резолюцію 24 листопада: Центральний Виконавчий Комітет, вислухавши доповідь комісара освіти тов. Луначарського, постановляє,

„1. Передачу релі к в і й (дивна термінологія! Реліквіями називають переважно речі церковно - релігійного вжитку: мощі святих, давні ікони і т. д. — П. Ф.) учинити в урочистій формі народного свята перед Преображенським Собором, з участю військових частин.

2. Разом з історичними реліквіями передати українцям окремо виготовлену грамоту такого змісту:

„Брати українці! В сховищах Петербурґу ваші прапори, гармати і булава свідчать про ваше поневолення — іменем великоросійського — гнобителями цього народу. Тепер немає більше пригноблених народів у вільній Росії.

Центральний Виконавчий Комітет Рад Робітн и ч и х, Солдатських і Селянських Депутатів вертає вам трофеї, як згадку про вашу славну боротьбу за свободу.

Великоросійський народ і революційний Петербурґ з привітом посилає вільному Києву священний дар на знак братерства народів. Нехай прославляється і міцніє братерський союз вільних народів Росії і всього світу, нехай згине ворожнеча і сама тінь поневолення однієї нації другою".

Ця грамота буде підписана головами Центрального Виконавчого Комітету і Ради Народних Комісарів, народними комісарами в справах національностей і освіти та секретарями Центрального Виконавчого Комітету Рад і Ради Народних Комісарів.

3. Для організації свята створиться особлива комісія з 3-ох представників Центрального Виконавчого Комітету Рад, в тім числі — одного від Української Секції, із делеґатів комісаріятів Освіти, Національностей, дирекцій палаців і музеїв Республіки і представників місцевої української Військової Ради".

Однак, „народне свято" не відбулося. В „Ґазеті Тимчасового Робітничого і Селянського Уряду" з 1 грудня 1917 р. написано:

„Представники Всеукраїнської Ради просили, щоб передача була зроблена до їх рук, але в мандатах цих представників не була зазначена сама передача і не було звернення до Ради Народних Комісарів, як законної верховної влади в Росії. З огляду на це і з причини різкої форми, в якій представники Ради вели дальші переговори з народними комісарами, прийнято наступну резолюцію:

„Голова Ради Народних Комісарів і народні комісари закордонних справ, освіти й національностей (то були — Ленін, Троцький і Сталін), вислухавши постанову окремої комісії про передачу Українському Народові його реліквій, а також протест Українського Революційно г о Штабу, постановили: дальші переговори про час і порядок передачі реліквій вести з Українською Фракцією Центрального Виконавчог о Комітету Рад і офіційну передачу виконати в руки довіреної особи цієї фракції".

Слід розплутати вузол цього канцелярського стилю. Уряд Леніна хотів, щоб представники уряду Української Народної Республіки в Петербурзі визнали большевицький режим „законною верховною владою в Росії". Уряд України не міг на це погодитися, бо большевицький режим був створений через повстання в Петербурзі. В середині листопада 1917 р. відбулися вибори до Всеросійської Установчої Ради, і у виборах большеви ц ь к а партія мала менше як 25% послів у цій Раді. Ця протибольшевицька Устано в ч а Рада не могла б визнати уряду Леніна за „законний". Коли б Ленін хотів показати свою „прихильність" до України, то передав би трофеї Війська Запорозького до Києва без усяких передумов. Але большевицький уряд уже перед тим знав, що Україна не визнає комуністичної диктатури, і російський уряд почав фактично війну проти українського народу. Формальне оголошення війни Україні сталося 4 (17) грудня 1917 року.

Трофеї, що її військо цариці Катерини захопило після атакування Січі в 1775 році, так і лишилися в музеях Петербурґу. Однак, демагогія большевицького уряду мала свій вплив на частину українського вояцтва, що вернулося з Росії в Україну в українізованих полках. Большевицька пропаґанда проти „буржуазної Ц е н т ральної Ради", обвинувачення проти уряду УНРеспубліки, що „продався" капіталістам і імперіялістам західних великодержав, аґітація за негайний мир і наказ Леніна про демобілізацію війська — все це викликало серед українізованих частин заколот: у Києві деякі зукраїнізовані полки відмовилися обороняти столицю України проти російської „червоної ґвардії" в грудні 1917 і в січні 1918 року.

Соціяльна демагогія — це

(Закінчення на стор. 3-ій)

М. Мельник

ЧИ ДІЙСНО ДЕКОНЬЮНКТУРА?

(3)

Реакція Москви є, може, навіть і кращим показником проявів українського націоналізму. Обсервувати цю реакцію часто куди важливіше, як обсервувати будь-які інші прояви росту української національної свідомости. Треба пам'ятати, що увесь адміністративний і поліційний апарат в Україні спирається на росіянах. Вони там останніми часами займають другорядні місця, щоб зробити враження, що на чолових посадах в Україні стоять українці. Але це не зменшує їх ваги. Завдяки тому апаратові „королівських очей і вух" Москва дуже добре знає про те, що в Україні діється.

Немає найменшого сумніву, що політика російських націонал - комуністів супроти України — це політика русифікації. Все таки дотепер вони не знали й не знають, „на яку стати". І так політика та увесь час вагається між двома екстремами: українізацією і одвертою русифікацією.

Тристаліття Переяславського договору треба було величаво відсвяткувати. Чи не був це часом вияв непевности? Чи Вашинґтон потребує святкувати день злуки з Пенсилвенією?

Недавно на головні міста України посипались похвали разом з орденами „міст-героїв" за надзвичайну хоробрість їх населення під час війни. Яка ж там була хоробрість? Надією — хоч і наївною — українців була не оборона, а упадок імперії, і за це Сталін навіть збирався українців переселити в Азію.

У шістдесятих роках знову привернено в якійсь мірі українізацію. Та видно наслідки того, як вказують цитовані вище вірші, були надто сильні, і її тепер знову вкорочують. До цього всього треба додати спроби Москви фізично ліквідувати чільних людей української політичної еміґрації. І так майже без кінця.

Отже, не зважаючи на найжорстокіший політичний терор і русифікаційний тиск, українці в Україні не стали ані росіянами ані навіть совєтськими людьми. Тяжко покликатись на совєтські статистичні дані, бо з них годі довідатися про силу національного почуття. А деякі з них, зокрема ті, що мають пропаґандивно - політичну вартість, наприклад, показники національн о г о прибутку чи промислової продукції — ще й тепер фальшується. Та навіть коли й офіційні дані про те, що 70 відсотків людей в Україні вважають себе українцями, а 93.5% з них говорить вдома по - українськи — правдиві, тоді й з того треба бути цілком вдоволеним.

Живучість української нації і ріст національної свідомости російські націонал-комуністи стараються всіма силами не тільки гальмувати, але й закривати перед очима українського загалу в Україні і перед очима закордону. Вони не завагаються вжити будь - яких хитрощів і політичних заходів для того, щоб вигляди для розвитку українського націоналізму представити безнадійними. Та чим далі, тим менші можливості для того, щоб ці їхні заходи були успішні.

Треба припускати, що поворот до сталінської диктатури міг би сповільнити ріст національної свідомости. Але такого роду річ уже, мабуть, неможлива. Тепер, щоб поновлювати таку диктатуру, треба мати виправдання. Колись таким виправданням була комуністична ідеологія. Сьогодні та ідеологія майже мертва. Молоде покоління перестало вірити в комунізм. Практика показала, що такий ідеалістичний лад — це утопія. Сьогодні партія вважається не засобом для впровадження в життя нових ідей, а засобом для втримування влади і різного роду привілеїв. Нових ідей в Совєтському Союзі треба шукати не серед партійних, а серед непартійних або тільки формально партійних письменників, поетів, науковців, які з погордою починають дивитися на своїх колеґ — представників офіційної лінії.

В економічній ділянці центральне плянування колись вважалося в СССР найвищим практичним виявом комунізму. Тепер думають там тільки про те, як від центрального плянування відійти, сказати б, з честю, щоб не завдати офіційній ідеології надто великого удару. Сьогодні всі спеціялісти згідні в тому, що центральному плянуванню поволі приходить кінець, що має прийти куди ефективніша децентралізація, і тоді багато більше підприємств буде виключно в руках українців. Такий розвиток подій у значній мірі скріпить український національний хребет.

Однією з найважливіших речей, що вже має і матиме величезний вплив на ріст національної свідомости в Україні, є цілковитий провал комуністичного інтернаціоналізму і ріст націоналізму не тільки в Африці і в Азії, але й у Західній та Східній Европі.

Чимраз більше людей приходить до переконання, що не комунізм, а бажання панувати над іншими людьми, бажання бути нацією, що встановлятиме новий лад у цілому світі, є рушійною силою росіян. Такі амбіції народу, що, очевидно, уважає себе кращим за всіх інших, будуть поступово засуджені і в СССР і в цілому світі. Разом з тим російським націонал - комуністам буде щораз тяжче виправдати свою присутність і в Україні і в інших поневолених країнах.

На релігійному фронті невдачі режиму, ма б у т ь, більші, як у всіх інших ділянках. Кожний, хто на тих справах визнається, вважає, що намагання режиму зліквідувати релігійне життя зазнають повної поразки.

І врешті не можна не згадати величезного значення модерної комунікації. Тепер уже неможливо заглушувати всіх радіопересилань. Та не тільки це. Також неможливо людям заборонити слухати радіопересилання із-за кордону. Технічний вишкіл в СССР настільки високий і масовий, що дуже багато людей мажуть там конструювати власні радіоприймачі. Крім того чимало людей знають чужі мови. Таким чином офіційна пропаґанда не може вже фальшувати вісток так, як це робила колись.

Отже, можна ще раз ствердити, що національне пов'язання українського народу, без сумніву, дуже сильне. Національна свідомість ще не вспіла охопити широких мас населення, але це — тільки проблема часу та обставин. Скорість її зростання залежатиме від політичної свободи в Україні. На щастя, в Совєтському Союзі чимраз масовіше виявляються сили, які не дозволять вернутися сталінізмові. І тому національна свідомість в Україні буде рости аж до того моменту, коли охопить ввесь народ. На цій базі оформляться конкретні політичні ідеї, що кінчаться боротьбою українського народу за те, щоб стати паном на своїй землі.

Мусимо всіми засобами боротися проти русифікації, віддаючи, що ту боротьбу ми виграємо. За 50 років русифікаційної політики Москва не мала ніяких здобутків, і цілий ряд спеціялістів твердять, що за цей час національна свідомість в Україні зросла. Коли ж тоді Україну мають зрусифікувати? За десять, двадцять, п'ятдесят років? Щоб зрусифікувати її за 50 років, щодесять років 10 мільйонів людей мусіло б заявити себе росіянами. А це ж чистий абсурд. Та й напевно за п'ятдесят років хіба в гірких споминах залишиться Совєтський Союз.

Скоріше чи пізніше на сході Европи буде принаймні стільки свободи, як було в Польщі перед війною. Чи можна собі уявити, що в таких обставинах знайдеться багато українців, які будуть прославляти вічну злуку з російським народом?

І тому, стоячи на реалістичному ґрунті, скажемо з Василем Симоненком: „Народ мій є, народ мій завжди буде, ніхто не перекреслить мій народ. Пощезнуть всі перевертні й приблуди, і орди завойовників - заброд".

(Кінець)

Іванна Савицька-Мусій

ЗАРУЧЕНІ

Вони прощалися на летовищі серед метушні і під галас гучномовців, що вливався в найдальший куточок.

Марія ще раз спитала:

— На як довго, скажи, на як довго?

— На два роки, Маріє, я ж тобі казав, на два роки. Так мусить бути, військо не знає милосердя. Чекатимеш, будеш мені вірною, беззастережно вірною, значить, — ми призначені одне для одного. Сама доля покермує твоїми і моїми стежками, сама доля.

Віктор відірвав клаптик газетного паперу, скрутив з нього обручик і ніби жартома додав:

— Ось тобі перстень від мене, покищо. Колись заміняю на інший... — А потім, нахилившись до дівчини, легким доторком руки відгорнув з її чола непокірливу гривку і глянув в засумовані очі. — Два роки, Маріє, два довгих роки...

То було все.

Марія знов сама. Вдень працює, вечорами тоне у спогадах про випадкове з Віктором знайомство. Несподівана зустріч у бібліотеці, два концерти разом, кілька мистецьких виставок і довгі, безконечні розмови за кавою, на теми розбитих мішних подруж, сирітства, загубліної долі. Ніяких деталів, ніяких звірянь у їхніх розмовах не було. Все загальне, далеке, все ніби чуже.

— Чи віриш, Маріє, у щастя взагалі? Де воно, де його шукати?

Марія, відповідаючи, нічого сама не питала, нічого не хотіла знати, ніби боялася сполохати насторожену пташку, яка щойно прилетіла звідкілясь, і знов готовилася до лету.

Їхнє знайомство нічоготривкого не обіцяло, аж поки не з'явився паперовий перстінчик, перший вістун далекого і непевного щастя.

Марія поклала його в медальйон, єдину пам'ятку по матері, і перший розділ сумного, самітнього життя скінчився для неї великим знаком запитання...

***

Торговельне бюро пана Бравна, анонсоване в газеті, привітало нову секретарку навалом роботи. І знову прізвище — Бравн, що займає, як хтось сказав, четвертину телефонної книги.

Марія порпалася в неупорядкованій картотеці, в стосах неполагоджених листів, у масі реклямових листівок, наводячи лад у занедбаній секретарській роботі. В бюрі повіяло свіжістю і обновою, що з'явилася на вікні квітучою альпійською фіялкою.

— „Гаразд — говорив сам до себе Бравн. — Виглядає, що все буде добре".

Марія не приймала ніяких приватних телефонів і сама не дзвонила в особистих справах. Вона не бігала запопадливо за кавою, не захоплювалась „босовими" краватками, не вживала млосних парфум, не вводила в дію усіх тих трюків, що кінчаються спільною вечерею, кіном, дарунками, і виїздом „у невідоме".

— „Це надзвичайний тип на дружину, — думав Бравн, — це якась особлива дівчина. Якби їй десять років більше, а мені — десять менше, можна було б думати про діло..."

Марія дістала першого дорогого листа. Віктор писав:

„... Найважчі, основні вправи за мною. В календарі, що вміщає аж два роки, обірви один місяць. Так роблю я і робитиму далі аж до останньої календарної картки. Пам'ятай, Маріє, що Ти за мною заручена..."

І через місяць другий короткий лист:

„...мене відрядили до В'єтнаму. Молися, Маріє, за себе, за мене і за нас обох. Віктор".

І третій, по довгій дуже перерві:

„...Я цілий. Живемо надією на можливе перемир'я. Чекаємо на листи, вістки і Великдень, хоч він ніколи не був для мене солодким. По смерті мами, що була українського походження, як ти, Маріє, я не вернувся до батька. Я навіть не знав, де він, що робить, не питав, чи схоче мене забрати, бо й пощо? Між нами не було нічого спільного, ні національности, ні мови, ні крихти родинного тепла. Я ще й нині не знаю, хто я, котра моя мова рідна, який мій обряд? Страшне пожнив'я розбитого, мішаного подружжя зробило мене сиротою на все моє життя.

Спасибі, Маріє, що прощала мене на летовищі. Тебе одну, добру, гарну і — вірю — вірну, бережу у самітньому серці. Віктор."

***

Надходили Великодні свята. Вулиці заграли сонцем, теплим, весняним ароматом, святковою обновою, і Бравн подумав про підвишку платні для Марії.

— Ось вам малий великодній подарунок, за добру працю. Ах, правда, я й забув. Ваші свята дещо пізніше, чи не так? Святкуєте з родиною, чи їдете кудись?

— У мене немає родини, була, але немає, і мої свята аж у квітні.

Марія подякувала за підвищення платні, і в її погляді засвітилась тепла вдячність.

Справа настільки кращала, що Бравн рішився говорити з Марією відверто. Вправді різниця віку не дуже сприяла його плянам, але бідність дівчини і кругла її самотність могли багато заважити, та й роки не стояли на місці. Рішальна розмова мала відбутися після свят.

***

Три дні „довгого вікенду" минули в дожиданні дорогого листа. Віктор мовчав, Марія писала мало не кожного дня. Дедалі ставала дивно розгубленою, задуманою, вразливою. Кожний день кінчався безнадією і новою надією на завтрішню пошту.

Якось, шукаючи адрес на Бравновому столі, Марія висунула шухляду і натрапила на доказ до болю гіркої правди. Мовчазна знімка відкрила Бравнову таємницю. Мовчати, за всяку ціну — мовчати, сказала собі, і вперто дотримувала постанови.

Післясвяточна бюрова пошта наспіла в збільшеному об'ємі. Марія сортувала листи, як звичайно, розкладаючи їх на три катеґорії. І ось один, адресований персонально до Бравна, з Департаменту Оборони. Марія розглядала коверту проти світла, але даремно. Таємничий лист непокоїв і наводив різні здогади.

Бравн запізнився, як звичайно. Не роздягаючись, вхопив листа і мовчки вийшов з кімнати.

— „Щось сталося, але що? Може бюрові справи пов'язані якимсь чином з військом, а може особисті, родинні?" — думала Марія.

В обідню пору Марія побігла додому. Поштова скринька була порожня. Бравн сидів за столом, коли Марія вернулася до бюра. Одягнений для дороги, блідий і неспокійний, він зразу заговорив.

— Чекаю на вас, Маріє. Ось тут робота, що її мусите виконати. Їду, мушу їхати на декілька днів, а може й дов-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЦІЄЇ СУБОТИ, 18-ГО ЛИСТОПАДА В МЕДІСОН СКВЕР ҐАРДЕН В НЮ ЙОРКУ ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ З НАГОДИ ПЕРШОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. НЕХАЙ НІ ЖАР І ХОЛОД (НІ ДОЩ!) НЕ СПИНИТЬ ВАС ВІД УЧАСТИ В ЦІЙ ІСТОРИЧНІЙ ПОДІЇ!

ПРОГРАМА МИСТЕЦЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ СКВУ

в суботу, 18-го листопада о год. 7-ій ввечері в готелі Ню Йорк Гілтон

I.

ПОКАЗ ІСТОРИЧНОЇ НОШІ УКРАЇНИ
опрацьований 64-им Відділом Союзу Українок Америки, на тлі поеми Леоніда Полтави „Слово про Україну"

Уведення — Аполонія Книш
Поему виголосить — О. Кириченко-Шуган
Музичний супровід — проф. Б. Перфецький
Мистецьке оформлення — Олімпія Добровольська

Моделювати будуть такі історичні строї: сармацький, старо-руський, хліборобський, княгині Ольги, боярині з Києва, одяг дівчинки з XII сторіччя, одяг боярині з Галичини з XII сторіччя, одяг молодої дворянки з XII сторіччя, галицько-волинської княжни, жінки козацької старшини, гетьманші, шляхтянки Галичини, одяг селянки XVII сторіччя, шляхтянки Києва, городянки Галичини і городянки з Києва.

II.

МИСТЕЦЬКЕ ПОПУРІ

1. **Тамара Вожаківська**
   Андрій Кулик — артисти балету
   „Лірични́й Вальс" музика І. Дунаєвського
2. **Ія Мацюк,** концертова співачка, меццосопрано
   Арія з опери „Мадам Батерфляй" Дж. Пуччіні
   „Жита ... жита ..." — А. Гнатишина
3. **Володимир Цісик,** скрипкове сольо під акомп. ф-ну
   „Дума" — М. Фоменко
   „Гопак" — М. Мусоргський
   „Інтермеццо" — Л. Ревуцький
4. **Євген Курило,** артист укр. театрів — художнє читання
   „Хай путь спасенна вам свята" — поема Марка Бослава
5. **Марія Леськів,** сольо на арфі
   „Ля Соурсе" оп. 23 на арфу — А. Забель
   „Українська думка" оп. 81 на фортепіян, А. Присовський
6. **Андрій Добрянський,** оперовий співак, бас-баритон
   „Оповідання Кривоноса", арія з оп. „Богдан Хмельницький" — К. Данкевич
   „Тихо гойдаються в синьому морі іскорки-зорі" А. Стеценко
   „Ой важу, я важу" — М. Читко
7. **Тамара Вожаківська**
   Андрій Кулик — артисти балету
   Варіяції з балету „Тарас Бульба" — муз. Соловйов-Сидий

Фортепіяновий супровід:
Калина Чічка-Андрієнко та Марія Цісик

Ведучий програму:
Степан Крижанівський
Артист українських театрів

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО ВІДБУЛО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

турно - освітній Секції під проводом д-р Софії Карпінської доповідачами були: Леся Храплива, д-р Ольга Репетило - Яцура, д-р Софія Карпінська, д-р Марія Кобринська й Ольга Соневицька. Секцію народної культури очолювала мґр. Оксана Генґало, яка також виголосила свою доповідь і крім неї доповідали ред. Лідія Бурачинська та Євгенія Мазепа. В Секції преси й журналістики під проводом Володимири Ценко були прочитані доповіді Стефанії Бубнюк, яка була також модераторкою дискусії, Лідії Бурачинської, Мотрі Богатюк і Слави Стецько. Секцію з'вязків очолювала мґр. Олена Процюк і в її рамцях виступали з доповідями мґр. Ірина Падох, Марія Солонинка, Марія Душник й мґр. Уляна Целевич. Над питаннями суспільної опіки радила окрема Секція під проводом Євгенії Янковської. З доповідями виступали: Марія Квітковська, Ольга Даниляк, Тетяна Рогатинська, Олександра Ковальська, Орися Буцик. Найбільш людними були наради виховної Секції, участь в яких брало понад 80 осіб.

Пополуднева друга частина Світової Сесії Українського Жіноцтва відбувалася при участі бл. 500 делеґаток і гостей. Проводила цією діловою пленарною конференцією Стефанія Савчук, містоголова СФУЖО в Канаді. Почалася ця пленарна конференція внесенням українського й американського прапорів, як також прапорів українських жіночих організацій Австралії, Арґентини, Бразилії, Вел. Британії, ЗДА і Канади. Молитву провів Впр. о. Орест Засійбіда, ЧСВВ. Після відіграння Вол. Гентишом американського гимну покликано ділову президію, в склад якої увійшли представниці СФУЖО та жіночих організацій, як також почесну, до якої м.ін. були покликані дружина полк. Андрія Мельника Софія Мельник, Ольга Косач - Борисова, Ганна Дмитерко-Ратич, Маруся Бек, Слава Стецько, Людмила Івченко та інші. З черги були прочитані три доповіді: д-р Ганни Янішевської з Канади на тему „50-ліття рівноправности української жінки", мґр. Валентини Воропай з Европи про „Українську жінку на рідних землях" та Стефанії Пушкар із ЗДА про „Українську жінку у вільному світі." Усі доповіді були своєрідними резюме нарад окремих Секцій Сесії. Після доповідей голова Резолюційної Секції Ірина Павликовська прочитала текст загальних резолюцій і голови окремих Секцій — тексти схвалених у висліді їхніх нарад спеціяльних резолюцій. Узгіднені резолюції будуть передані для включення в резолюції Світового Конґресу Вільних Українців. В резолюціях підкреслено конечність вивчати становище українського народу на рідних землях і давати підтримку українським патріотам на Батьківщині в їхній боротьбі за визволення. Принято також аклямацією окрему запропоновану п-нею У. Целевич резолюцію про відклик до світу в справі в'язнів - українок, які ще й досі караються по тюрмах і таборах суворого режиму в СССР. Закінчено пленарну конференцію відчитанням привітів, між якими був привіт від пані Марії Лівицької, дружини сл.п. Андрія Лівицького, президента УНР та подякою для учасників і гостей, зокрема для голови СФУЖО пані Олени Залізняк.

КОНЦЕРТ МОЛОДИХ СИЛ НА БЕНКЕТІ ССУЖ

Третьою частиною програми Світової Сесії Українського Жіноцтва, в рямцях СКВУ, був бенкет у великій залі готелю „Гілтон" увечері 15 листопада. Близько 500 представниць українських жіночих організацій у вільному світі та гостей зібралась на свою товариську вечерю. Бенкет відкрила Оксана Рак — голова Окружної Ради СФУЖО в Ню Йорку, страви благословив о. Жолкевич з Канади, провадила програмою заслужена діячка українського жіночого руху за кордоном Олена Лотоцька, даючи слово для коротких привітів представницям з різних країн. Промовляли пані: Валентина Воропай — містоголова СФУЖО з Англії, Анастазія Остап'юк — голова Об'єднання Укр. Жінок у Англії, Орися Яримович — голова Об'єднання Жінок у Німеччині, Лідія Гаєвська - Денес — голова Союзу Українок в Австралії, Ярослава Стецько — від АБН з Німеччини, д-р Лідія Макаруха - Іваницька з Арґентини — голова Союзу Українок, в неприсутності голови Об'єднання Жінок ООЧСУ Уляни Целевич — делеґаток привітала її заступниця Стефанія Бернадин, від Об'єднання Жінок Бразилії — Ґена М. Мазепа, від Жіночого КУК — Марія Дима, від ЛУКЖ із Канади Анна Буртняк, голова Організації Українок Канади Стефанія Савчук, від Об'єднання Жінок Ліґи Канади п-і Леоніда Вертиполох, від американок українського походження прегарною українською мовою промовляла радна міста Дітройту Маруся Бек, закликаючи жінок до активної дії для справи визволення України, та інші представниці.

У мистецькій частині бенкету, що нею проводила Наталія Хоманчук, слово про молоді таланти виголосила мґр. М. Квітковська, а потім виступали такі виконавці, збираючи рясні оплески: Марґарита Леськів — гра на арфі, рецитація — Христина Сливоцька, Танок Попелюшки і танок „Жнива" — Квітка Цісик в супроводі піяністки - сестри Марії Цісик, сольоспів — Наталя Худи, танок — Таня Зозуля, концерт на віолончелі — Ґаля Сарач, фортепіяновий концерт — Христина Петрівська, учні Балетної Школи Ніни Сулими виконали „Запорожця" і „Жартівливий гопак", у складі: Патрисія Котик, Маруся Вадуцька, Людмила Яворська, Ярослав Соленко. На стнах присутні оглянули образи Віри Масловнч, радіючи як її творчістю, так і всіми молодими українськими талантами - виконавцями, які не марнують, — як сказала голова СУА п-і Пушкар, — своїх здібностей, а їх розвивають, покращують і поглиблюють. Окремі виступи зафільмував кінопродуцент Ярослав Кулинич.

Бенкет, що затягнувся майже до 12-ї години, закінчили українки гимном „Ще не вмерла Україна".

СТУДІЙНІ КОНФЕРЕНЦІЇ ОДВУ В НЮ ЙОРКУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

проф. д-р Богдан Боцюрків з Едмонтону прочитав доповідь „Ідеологічна криза в СССР та Україна", даючи потім відповіді на численні запити із залі. Голова Проводу ПУН ред. Олег Штуль прочитав доповідь не названого автора на тему „Сучасний суспільно-політичний стан в Україні", зазначивши, що він знайомий з її тезами та з ними цілковито погоджується. Після півгодинної перерви на обід, доповідач давав відповіді на запитання, оперуючи цифровими даними, датами та цитатами з різних видань і документів з УССР. Третім доповідачем був інж. Осип Зінкевич — „Боротьба з большевизмом по цей бік залізної заслони", а четвертим і останнім — ред. Ярослав Гайвас, на тему „Край і еміґрація". Обидва доповідачі також відповідали на багато запитань учасників Конференції. Перед кінцевою доповіддю до залі ввійшов Преосвященний Владика УПЦеркви Олександер, якого стоячи привітали присутні і який виголосив коротке слово, закликаючи до найтіснішої співпраці суспільно-громадських установ з Церквами Українського народу, задля спільного добра за кордоном і задля пришвидчення визволення України з московського ярма. Нав'язуючи до СКВУ, Владика Олександер сказав: „Станьмо одностайним фронтом проти ворогів України!" та був довго оплесуваний залею.

Разом до чотирьох доповідачів було поставлено понад сотню запитань, що стосувались підпілля в Україні, питань „культобміну", змін у психіці українського народу, культурної революції в УССР, стану сучасного українського села, міста, інтеліґенції; лунали також голоси осторогн проти московсько комуністичних аґентів; побажання, щоб менше в назвах фіґурувало означення „большевизм", а більш конкретне, як московський імперіялізм, московський большевизм; порушувались справи судових процесів в Україні, підпільної літератури та багато ін. питань, які показували велике зацікавлення учасників конференції станом багатьох справ за кордоном і в поневоленій Батьківщині. У працях конференції, крім учасників — делеґатів на СКВУ — із ЗДА, брали участь 27 осіб із Канади, під проводом голови Централі УНО Ярослава Білака, голова Об'єднання Українців у Великобританії В. Кохановський та ще три делеґати з Англії, голова Хліборобського-Освітнього Союзу в Бразилії П. Плахтин та ще 2 особи з тієї країни, д-р М. Іванович з Австрії, Я. Мусіянович і В. Лозовінський — голова Централі УНЄ у Франції, С. Модрицький з Австралії, представник Т-ва „Відродження" в Арґентині Л. Філь, голова ЦПУНімеччини мґр. А. Мельник і д-р А. Маковецький, д-р Л. Нижанківський із Швайцарії, інж. Д. Андрієвський з Бельґії, багато осіб із ЗДА, в тому й гостей. Під час Студійної Конференції, як на початку, так і після доповідей, з Президії зачитували привіти, що надходили, в тому від Головної Управи Т-ва Українських Інженерів, ХОС у Бразилії, „Зарева" й ін. Частину перебігу конференції зафільмував п. Я. Кулинич в товаристві п. І. Процика з Мюнхену.

БОЛЬШЕВИЗМ І „НАЦІОНАЛЬНА" ДЕМАГОГІЯ

(Продовження зі стор. 2-ої)

не новина в світовій історії. Майстром соціяльної демагогії був також і гетьман Богдан Хмельницький. Повстання проти Польщі 1648 року мало своїм завданням у плянах його провідників — козацького стану — здобути привілеї для козаччини, записаної в реєстрах. Це називалося „вільності Війська Запорозького". Але без масової участи селянства („черні") козацьке військо не могло б досягнути перемог над Польщею. Тому Хмельницький заявляв не раз: „Я від черні не відступлю, бо то права рука наша". З соціяльними кличами звертався Хмельницький і до польського селянства, щоб воно виступало проти шляхти.

Польський історик Амбрози Ґрабовський опублікував в минулому столітті один універсал Хмельницького до польського селянства: „До ляхів, що з нами мають приязнь". Такі універсали викликали в самій Польщі повстання селян проти режиму шляхти, і це була поміч для уряду Хмельницького.

Наступники Леніна в уряді Совєтської імперії і не думають про поворот українських національних цінностей, заграбаних царським урядом в Україні, хоч тепер є нібн „суверенна Українська Совєтська Республіка", що визнає „законну верховну владу" в Москві. Ще й досі всі археологічні знахідки, викопувані в Україні, посилають в музеї Москви. Щождо трофеїв, узятих на Січі в 1775 р., то їх поворот в Україну міг би викликати в українських серцях згадку про втрачену свободу та мрію про відновлення вільного життя в Україні. А це небезпека для кожного колоніяльного режиму.

УНСоюз вживає спеціяльний франкотип з нагоди СКВУ

Джерзі Сіті. — Головна Канцелярія Українського Народного Союзу з нагоди СКВУ придбала спеціяльний пам'ятковий франкотип з написом англійською мовою „Світовий Конгрес Вільних Українців", яким печатається усе листування УНСоюзу на власній поштовій машинці. З уваги на дуже живе листування УНСоюзу зі своїми п'ятьма стами Відділів, тисячами членів і сторонніми особами та інституціями, буде це ще одним засобом для поширення інформації про перший Конгрес Українців поза межами України. Українські філятелісти та збирачі франкотипів можуть одержати бажане число поштових коверт з надруком франкотипу з усякими вартостями оплат, за зворотом ціни тих оплат.

ЗУСТРІЧІ З ДЕЛЕҐАТАМИ ОУВФ

(Закінчення зі стор 1-ої)

Українського Визвольного Фронту" відкрив голова Головної Управи ООЧСУ мґр І. Винник, вітаючи почесних гостей з Европи, делеґатів і всіх присутніх, які вщерть виповнили залю.

Молитву відчитав всч. о. Зенон Попович, парох української католицької парохії в Асторії, Н.Й.

З інформацією про українські громад в Австралії та Новій Зеляндії, їх церковні, громадські та політичні організації, успіхи і труднощі Організацій Визвольного Фронту виступив мґр Мирослав Шеґедин. Інж. В. Олеськів, склавши привіт від українців у Великобританії, представив широкий образ життя і діяльности в користь поневоленої України цієї чи не найбільш організованої і здисциплінованої української громади на еміґрації. Ред. Ю. Середяк розповів про українців та їх організації в Арґентині, звідки останніми роками більшість української інтеліґенції виїхала до ЗДА. Проте і та „горстка", що там залишилась, веде активну і успішну працю в користь своєї Батьківщини. Мґр. О. Коваль говорив про українців у Бельгії, які, хоч і лишилося там з повоєнних 15 000 лише кругло 3 000, гуртуючись у своїх організаціях, активно себе виявляють як українські патріоти. Згадав мґр О. Коваль і про 3 000 „совєтських громадян" у Бельгії — жінок, що після війни повиходили заміж за бельгійців і тепер, маючи подвійне громадянство, являються об'єктом спеціяльної уваги совєтських чинників. Про розпорошених у невеличкій Голляндії українців звітував д-р О. Кушпета. Соціяльно і під оглядом віку українські еміґранти — а напливали вони до Голляндії „краплинами" від 1914 року — дуже зрізничковані, і інтелектуалістів серед них мало. Всіх їх є там коло 1 200. Проте совєтська амбасада успіхів серед них не має, і „совєтських громадян" зорганізувати їй там не вдалося. Кілька членів ОУН нав'язали тісну співпрацю з колишніми учасниками протинімецького резистансу. Ред. В. Косик склав привіт від українців у Франції, де живе їх 25 30 тисяч, але зорганізованих є лише 2 - 3 тисячі. З організацій УВФ є у Франції ОУФ, ОУР і СУМ, що від 1962 р. видавали французькою мовою „Бюлетень", а тепер видають „Рев'ю", в якому інформують французів про проблеми поневоленої України. В імені 20 000 українців, що мешкають у Німеччині, привіт склав С. Мудрик. ЦПУЕ, — сказав звітодавець, — має 42 клітини з 6 000 членів, СУМ має 32 осередки. Після масової еміґрації за океан молоді майже не залишилось, але тепер виросла нова, яка активно береться до роботи. Вона — основна наша база в Німеччині. „Матеріяльне становище українців у Німеччині, — сказав С. Мудрик, — незавидне. Не маємо жадного матеріяльного добра. І ми найбільше відвідчуваємо удари ворога, який зводить бій за кожного еміґранта. Але сповнені ми здорового духа і, хоч розпорошені, тримаємося твердо".

Д-р Р. Малащук, голова Ліґи Визволення України, склав стислий, але вичерпний звіт про організації і діяльність в користь поневоленої України української громади в Канаді, яка стоїть на третьому місці щодо кількости населення тієї країни і активно розбудовує „канадійську Україну". Так само стисло і вичерпно представив присутнім образ української громади в Америці мґр І. Винник, голова ГУ ООЧСУ.

В другій частині зустрічі голова Проводу ЗЧ ОУН проф. С. Ленкавський виголосив доповідь на тему: „Завдання української спільноти на чужині під аспектом крайової боротьби", голова ЦК АБН Ярослав Стецько — на тему „Загальний огляд зовнішньої діяльности, підсумки і проєкція на майбутнє", д-р Роман Малащук, голова ЛВУ в Канаді — на тему „До наших завдань серед української спільноти", голова ЦК СУМ мґр Омелян Коваль — на тему „Шляхи і методи включення молоді в дію ОУВФ", представниця ОЖ ЛВУ пані М. Солонинка — на тему „Роля зорганізованого жіноцтва УВФ", а І. Кашуба — на тему „Наступ большевицької аґентури на українську еміґрацію".

Після доповідей відбулась товариська зустріч з мистецькою програмою, в якій виступив відомий співак-бандурист В. Луців. (В. С-ко)

ВІДКЛАДЕНО УКРАЇНСЬКИЙ КУРС В УНІВЕРСИТЕТІ В АКРОНІ

Акрон, Огайо. — Професор Теодор Мацьків, ініціятор і викладач університетського курсу „Українська цивілізація " в Університеті в Акроні, захворів. Через це довелося відкликати курс „Українська ц и в і лізація", однак, ректорат Університету повідомив, що курс буде відновлений в академічному 1968 - 69 р.

Керовані ракети з ікс-промінням — оборона ЗДА проти Китаю

Вашингтон. — Представник Комісії Атомової Енергії повідомив, що пороблено важливий поступ в розвитку радикальної нової атомової ракети з ікс - промінням, яка має бути найважливішим елементом в системі оборони проти комуністичного Китаю, яку називається „Сентінел". Давніші керовані ракети мали нищити ворожі ракети експлозією гарячкою. Нові оборонні ракети мають випустити цілий спектр ікс-проміння, яке знищить ворожу ракету. Ці нові ракети уважають фахівці від зброї за важливий крок вперед в обороні ЗДА. Про продукцію цієї нової оборонної зброї інформував Сенатську Підкомісію в справах роззброєння представник Департаменту Оборони д-р Джан С. Фостер. Фахівці з Пентаґону натякають на це, що нову ракету випробовували ще п е р е д 1963-ім роком, це значить, ще перед забороною випробовувати в повітрі атомову зброю.

Генерал Вестморленд заявляє, що ситуація у В'єтнамі „дуже і дуже сприятлива"

Вашинґтон. Уряд президента Джансона може з успіхом протиставитися всім тим, які критикують його в'єтнамську політику і вказати на два авторитетні голоси, які твердять, що становище у В'єтнамі в останньому часі значно поліпшилося для ЗДА і їх союзників. І так командант збройних сил у В'єтнамі генерал Вілліям С. Вестморленд, який прибув до ЗДА на наради з Президентом, заявив, що ситуація у В'єтнамі „дуже і дуже сприємлива" для союзних збройних сил. Генерал Вестморленд сказав, що впродовж чотирьох років у В'єтнамі він ніколи не був в такому підбадьорливому настрою, як тепер. Два дні раніше подібно звітував про становище у В'єтнамі американський амбасадор до тієї країни Еллсворт Банкер, кажучи, що в останніх днях зроблено важливий поступ у військовій і в політичній ділянках. На фронті у Південному В'єтнамі ворогові вдалося напасти на американське летовище та знищити два транспортові літаки та спричинили експльозію амуніції.

СВІТОВИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ні), Яримович (Українські Канадійські Ветерани, Канада), д-р С. Росоха (Карпатська Січ, Канада), О. Навроцький (УСС, Канада), В. Забродський (Братство І УД УНА, ЗДА), д-р Фостун (ОбВУА, Англія), Дмитрів (Комбатантська Рада, Британія). Головував і виголосив коротку доповідь д-р В. Ґалан, його заступником був д-р М. Малецький, секретарював дир. І. Поритко. Резолюційна Комісія, до якої входили п.п.: Поритко, Верига, д-р Росоха, Навроцький, д-р Малецький і Футала — устійнила остаточний текст резолюцій, прийнятих одноголосно. Резолюції передані до СКВУ. Відбулась жива й хвилинами дуже палка дискусія. Рішено, що Головна Управа ОбВУА має до року створити Координаційний Комітет для всіх українських комбатантських організацій у світі. Привіти прислали, між іншими, генерали Капустянський і Долуд, як також кол. польовий духовник УГА о. Лебедович. Внаслідку несподіваної участи у З'їзді численних комбатантів, які не зголосились були перед тим до Організаційного Секретаріяту ОбВУА — З'їзд перейшов із замалої залі в Літературно-мистецькому Клюбі — через вулицю до Українського Народного Дому.

НАРАДА ОДНОДУМЦІВ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УНР

У доповненні вістки про те, що в п'ятницю 17 листопада відбудеться після сесії СКВУ — приблизно о год. 7 веч. — інформаційна нарада всіх делеґатів і гостей СКВУ, які стоять на плятформі Державного Центру УНР на чужині, просять повідомити, що та нарада відбудеться в 'Mercury Room" готелю Гілтон.

СВІТОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ЖУРНАЛІСТІВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

інській журналістиці" і З. Снилик (ЗДА) „Українська преса не українською мовою". У дискусії забирали слово пп. Питляр, д-р В. Маркусь, Л. Орлигора, д-р Р. Ільницький, о. д-р Сопуляк, д-р М. Прокоп, о. дек. М. Харина, В. Барагура, Ом. Тарнавський, Данилевич, М. Денисюк і д-р Янів. Задля переведення деяких змін чи доповнення приготованих організаторами Конференц і ї резолюцій обрано Резолюційну Комісію із 5-ох приявних, якими були: редактори В. Левицький, Питляр, Леник, Пеленська і д-р Маркусь. Комісія негайно після конференції відбула засідання, на якій схвалила остаточний текст резолюцій, що їх передано до СКВУ. Після конференції відбулось скромне прийняття, під час якого українські журналісти з різних країн мали нагоду ближче познайомитись. Приявних було так багато — коло 120 осіб — що долішня заля Українського Інституту була замала: велику частину приявних становили гості і ті журналісти, які прибули несподівано, перед тим не зголосившись у секретаря СУЖА. Приявні отримали спеціяльно видане з цієї нагоди 2-ге число „Українського Журналіста", Бюлетеню СУЖА, в появі якого допоміг п. М. Денисюк в Шикаґо. З'їзд вітав п. Теодор Джус, син покійного фундатора Українського Інституту Америки.

СКУВН ЗАКІНЧИВСЯ ПРИЙНЯТТЯМ РЕЗОЛЮЦІЙ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В УССР

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ній економіці і проблема нафти в Україні", проф. д-р О. Вороняк „Технологічний розвиток в СССР на підставі статистики Української ССР", проф. М. Величківський „Сучасний стан народного господарства в СССР на річницю 50-ліття революції". Відчитано доповідь проф. д-ра І. Теслі „Вплив господарських перемін на розселення і демографічну структуру канадійських українців".

В Медично-лікарській Секції, праця якої була злучена з Біологічною Комісією, головував д-р Ю. Трухлий. Доповіді виголосили: проф. д-р Михайло Міщенко „Пореволюційний розвиток психіятрії в Україні, її методичні засади і місце її у світовій науці", д-р Тетяна Петриченко „Сучасні аспекти у вивченні старости і внесення української науки в ґеронтологію", проф. д-р Р. Осінчук „Коронарна хвороба серця", д-р Б. Гординський „Вплив терпенів на холелітіязу і гіперхолетеролемію", проф. д-р М. Грещишин „Перспективи хемотерапії гінекологічного пістряка", д-р Ю. Трухлий „До проблеми овуляції і вагітности при акромеґалії", д-р Т. Шеґедин „Проф. Філятов і його вплив на офтальмологію України", д-р П. Джуль „Глухота у дітей" і д-р Ю. Трухлий „Модифікація операції Путті для габітуального вивиху плеча". Відчитано доповідь проф. д-ра В. Плюща „Лікарі-діячі української національної революції". Більшість доповідей були ілюстровані прозірками. В ділянці біології в и г о лосили доповіді проф. д-р О .Грановський „Комаший світ", проф. д-р І. Олексишин „Розвиток органічного життя на Землі" й проф. д-р М. Міщенко „Походження і розвиток інтелекту". Відчитано доповіді проф. Ф. Украдиги „Нова гіпотеза гіпертонії", проф. Ф. Великохатька „Полігенес", і о. проф. д-ра І. Чинченка „Вплив дисульфану на мікрофлору кишечника".

У Математично - фізичній Комісії і Комісії Технологічної хемії головували проф. д-р О. Смакула і і проф. д-р Ю. Мачук. Виголосили доповіді проф. д-р Ю. Мачук „Фотопровідність в кришталах силіція перед і після їх нагрівання", проф. д-р О. Смакула „Фероелектричні кришталі і їх приміщення в техніці", д-р Ю. Карапінка „Механізм полімеризацій олефінів органометалічними сполуками перехідних металів, д-р І. Метіль „Нові фуранові цементи" і проф. д-р М. Зайців „Ідентифікація масної кислоти, що займає бета - положення в молекулі тригліцериду". Відчитано доповідь д-ра О. Цибрівського „Система для перетвору термо - фотонової енергії в електричну".

На Комісії технічних наук і Комісії харчових продуктів головували проф. д-р Б. Гнатюк і інж. В. Гнатківський. Доповіді виголосили: інж. В. Качур „Пісковий покрив на поверхні Марса", інж. В. Гнатківський „Вплив біологічних чинностей людини на конструкцію міжпланетних кораблів", проф. д-р Б. Гнатюк „Програма Аполон і Сатурн У — найбільші космічні кораблі ЗДА". Відчитано доповіді інж. Р. Войтовича „Оборона перед атомовою ракетною зброєю", інж. Г. Божока „Виріб пива у великому маштабі та його дослідження" та „Мікробіологія та хемія виноробної ферментації", і інж. Є. Івашкова „Студія характеристики розподілу тріямсінолому між ферментаційним пивом і розчинником".

На Історичній Комісії попереднього дня виголосив був доповідь також проф. д-р В. Трембіцький „Державноправні основи українського герба та прапора".

Другий Пленум Конґресу

О год. 6-ій вечером відбувся другий пленум Конґресу Науки, на якому проводив проф. д-р Микола Зайців. За президіяльним столом сиділи проф. д-р Р. Смаль-Стоцький, проф. д-р Є. Вертипорох і проф. д-р В. Орелецький. Молитву сказав о. д-р І. Назарко, після чого коротку промову виголосив д-р М. Зайців. Пленум відбувався під гаслом „Завдання української науки у вільному світі". Доповіді виголосили: проф. д-р К.А. Меннінґ „Завдання української науки в Америці і вільному світі", проф. д-р М. Зайцв „Завдання українських науковців у вільному світі", проф. д-р В. Ленцик „Завдання української історичної науки на еміґрації", проф. д-р М. Чировський „Завдання української економічної науки на еміґрації", проф. д-р О. Андрушків „Століття НТШ в аспекті боротьби за незалежність української науки", проф. д-р В. Богун-Чудинів „Українські математики 19 - 20 ст. і їх вклад в математичну науку" і проф. д-р М. Міщенко „Заклик до українських науковців в справі боротьби за академічну свободу". Конґрес Науки прийняв резолюції з покладенням наголосу на протесті проти переслідування української культури, зокрема науки, в УССР та конечності в цій ситуації виконувати місію української вільної науки українськими науковцями поза межами України. Конґрес Науки закрив проф. д-р Є. Вертипорох, а кінцеву молитву провів о. протопресв. І. Івасюк. Резолюції відчитав і технічно Конґрес Вільної Науки підготовив секретар НТША інж. Р. Кобринський.

ЗАРУЧЕНІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ше. Клієнти вимагають відповіді. Вишліть залеглі посвідки, витягніть вплати, тут ключі від каси, печатка, кілька невідкритих листів. Робіть, Маріє, так, ніби це все було ваше. Розумієте мене? Повернувшись буду про дещо говорити з вами.

— Повернувшись звідкіля? — спитала Марія.

— З Вашинґтону. Мене кличуть справи, важливі особисті справи. О четвертій лечу літаком, лечу, бо може бути запізно.

Марія відважилась на запит:

— Які справи? Що сталося? Невже ж не можете сказати?

— У мене син, Маріє, його привезли з В'єтнаму, він ранений, сьогодні його операція.

— Де він, де він тепер, скажіть, я мушу знати!

— У військовому шпиталі Волтера Ріда. Маріє, що з вами, що ви шукаєте?

— Дівчина висувала шухляду за шухлядою, щось в них перегортала, відкривала паперові коробки і говорила схвильовано:

— Я відходжу, відходжу від вас, може надовго, а може навіть на завжди. Не гнівайтеся, але так краще. Недоговорення мучать гірше як важка хвороба.

— Які недоговорення? Чи те, що я досі не звірювався, що я зволікав або не признався, що маю сина? Маріє! Мій син — не зі мною, а я сам вільний, зовсім вільний, будьте цілком спокійні. До сина їхати мушу, мене кличе Департамент Оборони.

— Вас кличе департамент, а мене кличе серце. Та хіба ви знаєте, що таке серце, дружина, діти, сім'я?

— Знаю, напевно знаю, тільки бракує відваги. Допоможіть мені, Маріє, простягніть руку.

Бравн наблизився до дівчини, але вона шарпнулась, зачіпаючи необачно краєчок срібного мадальйона, і з нього вилетів звиточок паперу. Синові очі з докором глянули з фотографії на батька.

Марія підняла перстень і кинулась до дверей. Бравн дивився услід дівчині і слухав, як її кроки дрібними коралями сипалися по камінних сходах.

СПОРТ

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК — „ЛЕВИ" ЗУСТРІНУТЬСЯ В НЕДІЛЮ

Заповіджені раніше змагання УСК Ню Йорк — „Леви" Шикаґо відбудуться в неділю, 19-го листопада 1967, о год. 2.00 по поплдні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій Вулиці і 31-ій Евню в Коледж Пойнті, Н. Й. Для делеґатів і гостей замовлені автобуси, які виїдуть на змагання з-під домівки УСК-у о год. 1-ій пополудні. Попередні вістки та оголошення повідомляли, що ці товариські змагання двох чільних українських футбольних дружин відбудуться в суботу, зараз після маніфестації СКВУ в Медізон Сквер Ґардені. Управа УСК-у вирішила в порозумінні із „Левами" перенести цю зустріч на неділю, тому що в суботу після маніфестації має бути влаштований протестаційний похід учасників маніфестації під Об'єднані Нації та представництва СССР.

„Чорноморська Січ", Нюарк — „Брітаніка", Вашинґтон, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в суботу, 18 листопада 1967, о год. 7.30 вечором на міському стадіоні при Блумфілд і Розвіл Вулицях в Нюарку. Делеґати та учасники СКВУ платять половину ціни вступу.

УНСОЮЗУ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

СУБОТА, 18 ЛИСТОПАДА 1967 р.

ПЛЕЙФІЛД, Н. Дж. Місячні збори 372-го Відд. ім. Івана Франка о год. 8 веч. в Іґол Гол, 210 Чорч Стр. Проситься чл. прибути. — Управа.

НЕДІЛЯ, 19 ЛИСТОПАДА 1967 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ — 342 Відд., о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Управа.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Місячні збори 370-го Відділу по першій Сл. Божій від 8.45 до 12 год. дня. Проситься прийти і вирівняти вкладки. Річні збори Відділу відбудуться 17-го грудня. — В. Гіна, секретар.